

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.153/2024/7.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Sár és Társai Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Sár Csaba ügyvéd)

Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. (cím2, ügyintéző: Lantos Mihály szabadalmi ügyvivő)

Az alperes:

alperes (cím3)

Az alperes képviselője:

Okányi Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Okányi Zsolt ügyvéd)

Ormai, Papp, Czike és Társai CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. Papp Erika ügyvéd)

Bibók Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. Bibók Péter ügyvéd)

A per tárgya:

Szerzői jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes és az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.482/2023/10/I. számú, Pf.12. sorszámú végzéssel kijavított ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 3/C.P.22.771/2020/109.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasítja és a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 23.550.215 (huszonhárommillió-ötszázötvenezer-kétszázötvenöt) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2004-ben az név Kft. alvállalkozójaként hozta létre az elektronikus számlázási rendszer ellátására alkalmas „Távszámla” szoftvert, mely rendszer 2004-től lehetővé tette az alperes ügyfelei részére az interneten keresztül, elektronikus formában a számlák kiegyenlítését. A peres felek 2006. november 2-án kötötték meg a Támogatási, karbantartási keretszerződést, ami a „Távszámla” szoftver támogatási szolgáltatására irányult. A szerződést az alperes 2012 novemberében felmondta. A felperes 2013 novemberében értesült arról, hogy az alperes a perbeli szoftverbe egy új „gyorsfizetés” funkciót épített be.

[2] A felek között szerzői jog megsértésének megállapítása iránt per volt folyamatban (a továbbiakban: alapper). Az alapperben a Fővárosi Törvényszék 3.P.23.433/2015/69. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes szerzői vagyoni jogait azzal, hogy a felperes által létrehozott „Elektronikus számlakezelő központ” elnevezésű vagy más néven „Távszámla” szoftvert az alperes engedélye nélkül 2012. december 1. napjától 2016. április 8. napjáig terjedő időszakban átdolgozta, az alperest e jogsértéssel összefüggésben a további jogsértéstől eltiltotta és az alperessel szemben további objektív jogkövetkezmények alkalmazásáról rendelkezett. Ezt meghaladóan a jogsértés megállapítására irányuló keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.644/2018/6. számú, 2018. szeptember 27-én meghozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Megállapította, hogy az alperes azzal is megsértette a felperes szerzői vagyoni jogait, hogy az átdolgozott „Távszámla” szoftvert (a továbbiakban: „Jogsértő szoftver”) a felperes engedélye nélkül 2012. december 1. napjától 2016. április 8. napjáig terjedő időszakban futtatta és e jogsértéstől is eltiltotta az alperest. Ez meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint minden felhasználáshoz a szerző engedélye szükséges, így a „Jogsértő szoftver” futtatásához is, ezért tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor e magatartással összefüggésben a jogsértést nem állapította meg. A Kúria Pfv.IV.20.027/2019/13. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A kereset és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes a keresetben az alperest elsődlegesen 3.868.695.402 forint, másodlagosan 3.724.695.402 forint jogosulatlan átdolgozással és futtatással elért gazdagodás visszatérítése kérte kötelezni, érvényesíteni kívánt jogként a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 94. § (1) bekezdés e) pontját jelölte meg. A „Jogsértő szoftver” jogosulatlan átdolgozásával az alperes gazdagodása az elsődleges kereset szerint 1.224.000.000 forint, a másodlagos kereset szerint 1.080.000.000 forint, míg a „Jogsértő szoftver” futtatásával az alperes 2.644.695.402 forint gazdagodást ért el, amely összegek visszatérítését kérte. A jogosulatlan átdolgozással elért gazdagodásra alapított keresetben 2012. december 1. napjától, a jogosulatlan futtatásra alapított keresetben 2013. július 1. napjától kérte az alperest késedelmi kamat megfizetésére kötelezni, amelynek mértékét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 301/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kérte meghatározni.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 90.000.000 forintot és ennek 2012. december 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[6] Az elsőfokú ítélet indokai szerint az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontja alapján a jogsértéssel elért gazdagodásvisszatérítése iránt címén az alperes vagyonában kimutatható azon előny, haszon vonható el, ami közvetlen okozati összefüggésben van a jogsértéssel. Az elért gazdagodás összege a jogszerű felhasználás esetén a felperes által elért vagyoni előny, amely meghatározható bevétel-költség alapú megközelítéssel, avagy licencia-analógia alkalmazásával, de nem kizárt egyéb számítási mód alkalmazása sem. A gazdagodás minimuma megegyezik azon arányos díjazás mértékével, amelyet a jogsértő a jogszerű felhasználással összefüggésben fizetett volna (fiktív licenciadíj); maximuma pedig az az üzleti eredmény, amelyet az alperes a jogsértő felhasználással ért volna el. A perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy milyen arányú volt az átdolgozás mértéke. E bizonyítási kötelezettségének a felperes eleget tett, a kirendelt igazságügyi informatikai szakértő aggálytalan szakvéleménye kellően bizonyította, hogy a „Jogsértő szoftver” „Távszámla szoftverben” fel nem lelhető részei adatintenzív részek, az algoritmus-intenzív részeken a „Jogsértő szoftver” a „Távszámla szoftverrel” mintegy 90-95%-ban mutat azonosságot. Az igazságügyi szakértő kiegészített szakvéleményében foglalt megállapítások helyességét nem cáfolta az, hogy az igazságügyi szakértő felhasználta a felperes alkalmazottja, név1 által készített jelentést (a továbbiakban: „Jelentés”), mert a „Jogsértő szoftvert” tartalmazó CD sérülése miatt a tények megállapításához szükséges volt a „Jelentés” okirati bizonyítékként történő felhasználása. Az igazságügyi szakértő véleményének bizonyító erejét nem vonta kétségbe az sem, hogy a töredékesen helyreállított állományt a szakértő nem teljes egészében, hanem egy speciális szoftver segítségével visszafordított állomány ügy szempontjából legrelevánsabb részeit vizsgálta. Az igazságügyi szakértő az alperes által felvetett és az ügy szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi kérdést megválaszolta a következők szerint. A kiegészítő szakvéleményben a szakértő kitért arra, hogy bár jelen perben csatolt, F/18. sorszám alatt csatolt szoftver egy korábbi verzió (v429), ehhez képest az alapperben az F/8. sorszám alatt csatolt „Jogsértő szoftver” egy későbbi, javított változat (v433). Ennek azonban jelentősége azért nem volt, mert az alapperben meghozott jogerős ítélet szerint a forráskód felhasználása volt jogellenes, az állományok pedig forráskódi szinten azonosak. A nyílt forráskódú szoftverek felhasználása megfigyelhető mind a felperes mind az alperes programjában, ezért az átdolgozás arányán a nyílt végű szoftverek alkalmazása nem változtat. Önmagában nem teszi homályossá a szakvéleményt az sem, hogy a szakértő a szerkezeti műveletre több eltérő tartalmú kifejezést használt, ennek a szakértő a személyes meghallgatása során kellő indokát adta: a kibővítés, átalakítás, átmásolás, módosítás kifejezések hasonló szerkesztési műveleteket jelentenek, amelyek jelentése a szakértő egyéb megállapításai alapján kellően értelmezhető. Az igazságügyi szakértő feladata nem terjedt ki annak meghatározására, hogy a vizsgált szoftverek mely részei a szerzői jogi oltalom alatt, álláspontját műszaki szakmai szempontok alapján alakította ki. A szakértő valós, kódszintű egyezéseket azonosított, amely tényen alapuló megállapításainak helyességét csupán alátámasztották az egyéb, szerkezeti, funkcionális, logikai felépítést érintő

hasonlóságok. A jogsértő átdolgozás módszere alapvetően a meglévő programkódok átmásolása, majd a másolt modul módosítása, az eredeti részek módosítása, átírása volt. Ez a megállapítás nem áll ellentétben azzal, hogy az alperesben a bíróság a többszörözéssel megvalósított jogsértést nem állapította meg, hiszen a szerzői mű átdolgozását jelenti a mű részeinek a többitől történő elválasztása és az új műbe történő beillesztése. Mindezek alapján az igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanak minősül, bizonyítékként történő értékelése alapján pedig megállapítható, hogy az átdolgozással létrejött „Jogsértő Szoftver” egy olyan önálló mű, amelyben az alperes a „Távszámla szoftver” 90%-át a felperes engedélye nélkül használta fel, az átdolgozás mértéke ezért 90%.

[7] Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az alperes elért-e olyan bevételt vagy profitot, ami a jogsértéssel okozati összefüggésben áll. Mivel olyan helyzetet kellett teremteni, mintha a jogsértés nem történt volna meg, ezért ennek modellezése során a felek közötti korábbi jogszerű állapotból lehetett kiindulni. A felek szerződése alapján az állapítható meg, hogy a szoftverfejlesztés esetén a felhasználás egy folyamat, amelynek során az átdolgozással együtt járó többszörözést a futtatás követi, a felhasználás említett egymásra épülő szakaszai csak együtt eredményezhetnek gazdasági hasznot. Önmagában az átdolgozás gazdasági eredményhez nem vezetett, önállóan a felhasználás egyes szakaszai a gazdagodás szempontjából nem értelmezhetők. A futtatással elért költségmegtakarítás elvonására azért nincs lehetőség, mert a költség nem minősül szerzői jogi szempontból bevételnek, másrészt pedig a jogsértés és a költségmegtakarítás között nincs okozati összefüggés. A jogszerű felhasználás esetén ugyanis a felperes vállalkozói díjra és jogdíjra tarthatna igényt, a költségek megtakarításával elért eredmény azonban nem illelné meg. Mivel a megtakarítást az alperes nem a jogsértéssel, hanem a gazdasági célú felhasználással érte el, ezért a jogsértés a költségmegtakarítás között okozati összefüggés sem áll fenn.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletének további indokai szerint ezt követően azt kellett vizsgálni, hogy az alperes a jogsértéssel mekkora nettó árbevételt ért el, ennek bizonyítatlansága esetén a felperes milyen összegű fikatív licenciadíjra tarthat igényt, ez utóbbi mértéke az Szjt. 16. § (4) bekezdése és a kialakult joggyakorlat alapján a felhasználáshoz kapcsolódó bevétel 5-15%-a. A rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg, hogy az alperes a „Jogsértő Szoftverrel” nyújtott szolgáltatás ellenértéként 107.240.000 forint bevételt ért el, ami 100%-os átdolgozás esetén 16.086.000 forint (107.240.000 forint x 0,15) fikatív licenciadíj megállapításához vezethetne. További számítási mód szerint a 2004. és 2012. december 1. között a felperes az általa végzett szoftverfejlesztés költségeként 407.610.821 forint, támogatási díjból szoftverfejlesztésre 280.000.000 forint összegben állított ki számlát (687.610.821 forint). E számlák azonban annak kétségmentes alátámasztására nem voltak alkalmasak, hogy e 680.000.000 forint teljes egészében a „Jogsértő szoftver” fejlesztési díjának ellenértéke volt. A számítás további kiindulási alapja lehet, hogy az alperes jogelődje 2004-ben az név Fejlesztési Szerződés alapján a teljes fejlesztésért 222.827.000 forintot fizetett ki, amiből a fejlesztési költség 140.572.000 forint volt. Az Szjt. 49. §-a szerint a jövőben megalkotandó művekre irányadó szabályok alapján kialakult gyakorlat szerint a fejlesztési díj 20%-a jogdíj, 80%-a vállalkozói díj, ezért az utóbbi peradatból kiindulva a felperest jogdíjként 140.572.000 forint 20%-a, azaz 28.114.400 forint illelte volna meg (140.572.000 x 0,2). Megállapítható volt azonban az is, hogy az alperes a „Jogsértő szoftver” 10%-ának megalkotásáért harmadik személyeknek 2012-ben 153.394.320 forintot fizetett ki. A fenti számítási módok közül a fikatív licenciadíj számítás alapján, a felek korábbi szerződéseinek rendelkezéseiből kiindulva a „Jogsértő szoftver” fejlesztési költsége – mérlegeléssel – 500.000.000 forintban állapítható meg. Az összeg meghatározásakor a felek között korábban létrejött szerződések alapján értékelni kellett a „Távszámla szoftver” egyediségét, a felhasználási jogok átruházásának kizárólagosságát. Nem értékelhető azonban az összeg meghatározásánál az alperes üzleti eredménye, továbbá a teljes jogátruházásért

felszámított kétszeres szorzó alkalmazására sincs lehetőség. Mivel a jövőben megalkotandó művek esetén sincs lehetőség a fejlesztési díj teljes összegének visszatérítésére, ebből következően 500.000.000 forint összegű fejlesztési díj 20%-a a jogdíj (100.000.000 forint). Az átdolgozás mértéke 90%, ezért a fiktív jogdíj összege 90.000.000 forint. Az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja a jogellenes felhasználás kezdő időpontjaként 2012. december 1. napja, mértékét a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésén alapján határozható meg. A perköltséget a felek a pervesztesség-pernyertesség (2,3%-97,7%) arányának megfelelően kötelesek viselni a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 81. § (1) bekezdése alapján. Mivel a felperes által követelt összeg aránytalanul eltúlzott volt, ezért nincs lehetőség az régi Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására.

[9] A felperes és az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság – kijavított – ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokaira utalással hagyta helyben. Az elsőfokú ítélet indokait azzal egészítette ki, hogy a régi Ptk. 301/A. § (1) bekezdésének 2013. július 1. napját megelőző szövege e jogszabály alkalmazását ugyan nem korlátozta gazdálkodó szervezetek szerződéses jogviszonyaira, ennek ellenére a bírói gyakorlat a régi Ptk. 301/A. § (1) bekezdését 2013. július 1. napját megelőzően is csak a gazdálkodó szervezetek szerződéses kapcsolataiban alkalmazta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[10] A jogerős ítélettel szemben a felperes és az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

[11] A felperes a felülvizsgálati kérelemben azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet – a keresetnek helyt adó rendelkezést nem érintve – helyezze hatályon kívül, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az alperest terhelő marasztalás összegét emelje fel elsődlegesen 3.868.695.402 forintra, másodlagosan 3.724.695.402 forintra; ezen marasztalási összegek után a késedelmi kamat mértékét 2013. július 1. napja előtti időszakban keletkezett tételek után a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése, a 2013. július 1. napját követően keletkezett gazdagodási részösszegek tekintetében pedig a régi Ptk. 301. § (1), illetve (2) bekezdése alapján határozza meg. Másodlagos felülvizsgálati kérelme arra irányult, hogy a Kúria az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. Önálló felülvizsgálati kérelemben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését helyezze hatályon kívül és kötelezze az alperest a felperes első-, másodfokú perköltségeinek megtérítésére, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, illetve a bírósági eljárásban megállapítható szabadalmi ügyvivői költségekről és a pártfogó szabadalmi ügyvivő részére megállapítható díjról és költségtérítésről szóló 24/2004. (VI. 30.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint. Kérte, hogy a Kúria kezdeményezze az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előzetes döntéshozatali eljárását a régi Pp. 155/A. § (1) bekezdése alapján. Az EUB előzetes döntését igénylő következő kérdést kérte feltenni: a szerint szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/48. számú EK irányelv (a továbbiakban: Jogérvényesítési Irányelv) 13. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy valamely ügyviteli szoftver saját belső működési célra történő jogosultalan felhasználása esetén – ha a felhasználás célja nem, vagy nem elsősorban a bevételszerzés – a jogtalan gazdagodás körében figyelembe veendő tétel-e az a költségmegtakarítás is, melyet a jogsértő személy a felhasználással elért, azaz a szellemi tulajdon megsértésével elért költségmegtakarítás a jogtalan gazdagodás körében figyelembe vehető-e.

[12] Megsértett jogszabályként az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját, a régi Pp. 206. §-át, 221. §-át, a régi Ptk. 301/A. § (1)-(2) bekezdését és a régi Pp. 81. § (2) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra is, hogy az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának jogerős ítéletben

foglalt jogértelmezése ellentétes a Kúria Pfv.IV.20.735/2012/7. és a Gfv.III.30.116/2013/6. számú határozataiban megjelenő jogértelmezéssel és a Jogértvényesítési Irányelv 13. cikk (1) bekezdés a) pontjával, miszerint a jogtalan gazdagodás magában foglalja a felhasználással elért költségmegtakarítást is.

[13] A felperes felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlen következtetése, hogy a jogsértések egymásra épülése miatt nem lehet az egyes jogsértésekkel elért gazdagodás visszatérítését jogsértésenként követelni. Önmagában abból a körülményből, hogy a jogsértő felhasználás egymásra épülő szakaszai együtt eredményeznek vagyoni előnyt, nem vonható le olyan következtetés, hogy az átdolgozásból és a futtatásból külön-külön, akár egymásra épülve keletkezett összes vagyoni előnyt gazdagodásként ne lehetne elvonni. Okszerűtlen az a következtetés is, hogy a szoftver futtatásával elért vagyoni előnyt nem lehet elvonni, hiszen a jogerős ítélet indokolása szerint éppen a futtatással ért el az alperes jelentős gazdasági eredményt. A másodfokú bíróság az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját megsértve zárta ki a jogsértéssel elért költségmegtakarítást a gazdagodás köréből. Ez a jogértelmezés ellentétes a Kúria Pfv.20.735/2012/7. számú és a Gfv.III.30.116/2013/6. számú precedens határozataiban kifejtett jogértelmezéssel, mely szerint a jogsértésből származó költségmegtakarítás gazdagodásként elvonható. A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló, a 94/800/EK tanácsi határozat (3) által az Uruguay-i Forduló többoldalú tárgyalásai részeként jóváhagyott megállapodás (a továbbiakban: TRIPs megállapodás), továbbá az ezzel összhangban álló magyar szerzői és iparjogvédelmi jogszabályok is egységes rendszerben tárgyalják szellemi tulajdon megsértésének polgári jogi jogkövetkezményeit. Mivel a TRIPs megállapodás kártérítést szabályozó 45. Cikke és a Jogértvényesítési irányelv 13. cikke mind a szerzői jogi, mind a jellegbitorlást tiltó, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) alkalmazása során is irányadó, ebből következően a gazdagodás visszatérítése iránti jogkövetkezmény alkalmazása során, az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának értelmezésénél a Kúria Gfv.III.30.116/2013/6. számú határozat Tpv. 86. § (3) bekezdés a) pontját érintő indokai az adott ügyben is alkalmazandók. A Kúria említett precedens határozatai szerint a gazdagodás körében a költségmegtakarítás is elvonható, mert a vagyonban kimutatható előny a bevétel és a ráfordítások különbözete. Az eljáró bíróságok elmulasztották megindokolni, hogy az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazása során miért tértek el a gazdagodás, azaz a profit közgazdasági és a Kúria Pfv.IV.20.171/2017/9. számú határozata szerinti jelentésétől. A jogerős ítélet – a bevétel-költség alapú, illetve a licencia analógia alkalmazása mellett – egy alternatív számítási mód kidolgozását nem zárta ki, azt mégsem indokolta, hogy a jelen ügyben erre miért nem volt lehetőség. Az azért különösen lényeges, mert az egyedi vállalatirányítási szoftverek esetén a leglényegesebb jellemző a költségcsökkentés, ami önmagában indokoltá teszi a más szerzői művektől eltérő gazdagodásszámítási módszer kialakítását. A költségmegtakarítás figyelmen kívül hagyása ellentétes azzal a polgári jogi alapelvvel is, miszerint a gazdasági társaságok üzletszerű tevékenységének célja a haszon elérése, ennek egyik eszköze pedig a költségcsökkentés. Téves a jogerős ítélet azon indoka, hogy a jogsértőt olyan helyzetbe kellett hozni, mintha a jogsértés nem következett volna be. Abból, hogy a Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvényesített gazdagodás visszatérítése iránti igény sui generis jogkövetkezmény, az is következik, hogy a jogsértőt a jogsértéssel elért minden vagyongyarapodás visszatérítésére kötelezni kell. Az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjába és a régi Pp. 206. §-ába ütközik a jogerős ítélet azon következtetése is, miszerint a jogsértés és a költségmegtakarítás között az okozati összefüggés nem áll fenn. A gazdagodás visszatérítése a jogsértés objektív jogkövetkezménye, ezért ha a gazdagodást az alperes a szerzői jogsértéssel összefüggésben érte el, akkor nem a felperes kötelessége az oksági kapcsolat bizonyítása (Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.385/2019/3. megjelent: ÍH2021. 53.), továbbá – a kártérítés iránti követeléssel

szemben – nem követelmény az ok-okozati összefüggés, hanem elegendő az összefüggés fennállása. A perben az nem volt vitás, hogy az alperes azért takarított meg költséget, mert a „Távszámla szoftvert” jogosulatlanul átdolgozta és a „Jogsértő szoftvert” futtatta, ezért az okozati összefüggés hiányával összefüggésben az eljáró bíróságok a bizonyítékokat is kirívóan okszerűtlenül értékelték. A másodfokú bíróság emellett a régi Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének sem tett eleget, az okozati összefüggéssel összefüggő álláspontját nem indokolta. A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével, a régi Pp. 206. §-ába és az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjába ütköző módon következtettek az eljáró bíróságok az 500.000.000 forint szoftverfejlesztési díjra. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alapperben maga az alperes is 50-57%-os jogdíjhányadot, 700-800.000.000 forintos fejlesztési díjat, abból 400.000.000 forint jogdíjat jelölt meg. Emellett a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület (a továbbiakban: MIE) tájékoztatása is 60-80%-os jogdíjhányadot említ. Iratellenes a jogerős ítélet indokolásának [93] bekezdése, mely szerint maga is 625.000.000 forint fejlesztési díjat állított. Ezzel szemben állítása az volt, hogy a fejlesztési díj összege nettó 680.000.000 forint volt. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a pénzromlás értékét. Az alperes költségmegtakarítása 1.054.000.000 forint volt, amely összhangban áll az alperes által a 10%-os átdolgozásért kifizetett 120.000.000 forint fejlesztési díjjal. A peradatok okszerűtlen mérlegelésével következtetett a másodfokú bíróság a jogdíj 20%-os mértékére is. A jogerős ítéletben alkalmazott jogdíjmértékkel szemben a Kúria a Pfv.IV.21.366/2013/8. számú határozatában a szoftver licenciadíjaként a szoftver értékének 71-86%-át állapította meg. A jogerős ítélet Szjt. 16. § (4) bekezdésének a szerzőt megillető bevétellel arányos jogdíjra történő hivatkozása és a Kúria e jogszabályt alkalmazó Pfv.IV.21.683/2017/8. számú precedens határozatának alkalmazása is jogszabálysértő, mert az elsőfokú bíróság az előbb említett anyagi jogszabály helyett az Szjt. 49. §-a alapján a jövőben megalkotandó műre vonatkozó szabályok alapján határozta meg a fiktív jogdíj mértékét 20%-ban. Az 500.000.000 forint fejlesztési díj elfogadása esetén 80% elmaradt fiktív jogdíjkulccsal számítva, 400.000.000 forintban kellett volna megállapítani az elmaradt jogdíj összegét. Ezt meghaladóan az eljáró bíróságok ugyan megállapították, hogy az átdolgozásért vállalkozói díj is járt volna, az alperest vállalkozói díj megfizetésére annak ellenére sem kötelezték, hogy a vállalkozói díjjal az alperes javára vagyoni többletérték keletkezett. Az eljáró bíróságok a bizonyítékok mérlegelése körében figyelmen kívül hagyták az alperes saját adatközlését, miszerint az alperes 107.000.000 forint bevételt ért el a „Jogsértő szoftver” felhasználásával. A felperes számítása szerint az átdolgozással elért költségmegtakarítás összege: 120.000.000 forint (a „Jogsértő szoftver” 10%-ára eső fejlesztési költség) x 9 (a jogsértés 90%-os aránya) = 1.080.000.000 forint, avagy 680.000.000 forint („Távszámla szoftver” eredeti fejlesztési költsége) x 2 (teljeskörű jogátruházás értéke szerinti szorzó) x 90% (a jogsértés 90%-os aránya) = 1.224.000.000 forint. A „Jogsértő szoftver” futtatásával elért gazdagodás: 2.537.455.402 forint költségmegtakarítás és a harmadik személyektől beszedett 107.000.000 forint bevétel. A felperes kifogásolta, hogy jogerős ítélet sérti a régi Ptk. 301/A. § (1) és (2) bekezdését is, mert 2013. július 1. napja előtt a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VIII.20.829/2008. ügyszám alatt meghozott határozata szerint (megjelent: BH+2009.252.) a szerződésen kívüli jogviszonyokban is alkalmazható volt a jegybanki alapkamat 7%-kal emelt összegének megfelelő késedelmi kamat. A régi Pp. 81. § (2) bekezdésbe ütközik a jogerős ítélet perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezése, mert önmagában a kereset összecszerúsége nem teszi a követelést nyilvánvalóan eltúlzottá. Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy az alperes által felszámított ügyvédi munkadíj nem állt arányban a ténylegesen felmerült ügyvédi költséggel, ami sérti a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdését.

[14] A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a megismételt eljárásban szükséges a bizonyítás kiegészítése, a Szerzői Jogi Szakértői Testület (a továbbiakban: SZJSZT) szakvéleményének beszerzése arról, hogy miként kell az alperes vagyoni előnyét meghatározni, kalkulálni. A per tárgya olyan szerzői jogi szakkérdés, amelyben az Szjt. 101. §-a értelmében az említett SZJSZT rendelkezik hatáskörrel.

[15] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és elsődlegesen a keresetet teljes egészében utasítsa el, másodlagosan az alperest terhelő marasztalási összeget 1.608.600 forintra szállítsa le, harmadlagosan utasítsa az első-, illetve a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára.

[16] Megsértett jogszabályként a régi Pp. 206. § (1) bekezdését, a 220. § (1) bekezdés *d)* pontját és a 221. §-át, továbbá az Szjt. 16. § (4) bekezdését, a 94. § (1) bekezdés *e)* pontját jelölte meg.

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmének indokai szerint az eljáró bíróságok az informatikai szakértő szakvéleményét a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközve fogadta el az átdolgozás arányának meghatározása során az ítélezése alapjául, továbbá a szakértői bizonyítás lefolytatása sértette a régi Pp. 178. § (1) bekezdését és a 182. § (3) bekezdését is. Az igazságügyi szakértői vélemény hiányos, homályos, önmagával és a per egyéb adataival ellentétben áll a következők miatt. Az igazságügyi szakértő nem adott választ arra a kérdésre, hogy az alapperben F/8. sorszám alatt benyújtott tárgyi kód előállítás az F/18. sorszámú forráskódból történt-e. E kérdés megválaszolásának azért van jelentősége, mert az alapperben a jogsértést a bíróság az F/8. (v433) sorszám alatt csatolt és megvizsgált forráskód felhasználásával összefüggésben állapította meg, azonban jelen perben az igazságügyi szakértő az e perben F/18. sorszám alatt csatolt forráskódot (v429) tette vizsgálat tárgyává. A „Jogsértő szoftver” eltéréseit tehát négy verzióval korábbi forráskódhoz képest vizsgálta, ebből következően a jogszerű átdolgozást is jogellenes átdolgozásként értékelte. Az igazságügyi szakértő nem tárta fel a „Jogsértő szoftver” és az F/18. sorszám alatt csatolt forráskód eltéréseit; nem adott választ arra a kérdésre, hogy az F/18. sorszám alatt csatolt szoftverben milyen arányban lelhetők fel nyílt forráskódú szoftverek. A szakvélemény alapján nem ellenőrizhető, hogy az igazságügyi szakértő mely műveletet értékelte átdolgozásnak, mert a fogalomhasználata egyrészt következetlen (átalakítás, átmásolás, átdolgozás, módosítás, átírás, részleges eltérés, bővítmény, forráskód értelmezése), másrészt a felsorolt műveletek egy része nem minősül átdolgozásnak. Emellett a szakértő olyan tényeknek is jelentőséget tulajdonított, ami az átdolgozás arányának meghatározása szempontjából irreleváns (a „Távszámla szoftver” megoldási technológiái, módszerei, algoritmusai), hiszen az Szjt. 1. § (6) bekezdése szerint eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem tárgya a szerzői jogi védelemnek, az alperes a „Távszámla szoftver” működését jogosult volt tanulmányozni. Ezt meghaladóan a szakértő az átdolgozás mértékének meghatározása során további, a szoftverek Szjt. 1. § (6) bekezdése alapján szerzői jogi oltalom alá nem tartozó részeit is vizsgálta (logger sorok, biztonsági token használata, batch alkalmazások logikai felépítése, tranzakciókezelés, naplózás, web-service alapú integráció logikai felépítése, algoritmusai, adatbázis-kezelése, web alkalmazások biztonságos felhasználó autentikációja és beléptetési eljárásai, az alkalmazás felépítése, funkcionalitása). Emellett az igazságügyi szakértő ugyan részletezte, hogy nem volt lehetséges a teljeskörű vizsgálat elvégzése, ami önmagában kizárja a szakértői vélemény megalapozottságát, ennek ellenére a szakértő tényszerű megállapításokat tett. Az igazságügyi szakértő azon feltevése is megalapozatlan, miszerint a sérült adathordozó nem tartalmazott forráskódot. Mindezekre tekintettel az igazságügyi szakértő kiegészített véleménye nem volt alkalmas annak alátámasztására, hogy az átdolgozás aránya 90%. Ezt meghaladóan jogerős ítélet sérti a régi Pp. 178. § (1) és 182. §

(3) bekezdését, továbbá a 206. § (1) bekezdését is, mert név1 „Jelentésének” kritika nélküli átvétele az igazságügyi szakértői véleményt önmagában alkalmatlanná tette a szakértői véleményként történő figyelembevételére. név1 a „Jelentés” elkészítésekor a felperes igazgatója volt, megállapításai a felperes tényelőadásának minősülnek. A jogerős ítélet indokolásával szemben a „Jelentés” nem minősíthető magánszakértői véleményként, az igazságügyi szakértő mégis ekként hivatkozott név1ra, holott nem volt feladata név1 nyilatkozatának értékelése. A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben ebben a perben annak sem volt jelentősége, hogy az alperes az alapperen nem hivatkozott a tanúként meghallgatott név1 elfogultságára. A bíróságot ugyanis a régi Pp. 4. §-a alapján a határozat meghozatalában más hatóság döntése és az azokban megállapított tényállás nem köti. Emellett iratellenes a másodfokú bíróság ítéletének azon megállapítása is miszerint az alapperben a Kúria magánszakértői véleményként vette volna figyelembe név1 Jelentését. Az előbb részletezett indokok alapján az átdolgozás arányának bizonyítására az igazságügyi szakértő véleménye nem volt alkalmas, ami kereset elutasítását, illetve a harmadlagos felülvizsgálati kérelemnek megfelelően új eljárás lefolytatását, új határozat hozatalát indokolja.

[18] Az alperes másodlagos felülvizsgálati kérelmének indokai szerint az eljáró bíróságok a fiktív licencdíj számítása során a „Távszámla szoftver” átdolgozással nem érintett 90%-os részét az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának megsértésével fogadták el annak ellenére, hogy a „Távszámla Szoftver” 90%-át az alperes nem dolgozta át, a többszörözés és a megfigyelés pedig az alapperben meghozott jogerős ítélet alapján nem jogsértő. Ebben a perben a régi Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerő alapján már nem tehető vitássá, hogy a többszörözéssel az alperes a felperes szerzői jogát nem sértette. Az átdolgozás és a futtatás még a felperes által állított átdolgozási arány megalapozottsága esetén is csak a „Távszámla szoftver” 10%-át érintette, további 90%-át az alperes csak többszörözte, ami az alapperben hozott jogerős ítélet szerint nem jogsértő. Ebből következően a „Távszámla szoftver” át nem dolgozott, csak többszörözött 90%-os része nem vehető figyelembe a gazdagodás visszatérítése iránti kereset elbírálásakor, a szerzői jogi átdolgozás esetén nem az egyező szoftverrészeknek, hanem az eltérő szoftverrészeknek van jelentősége, így az informatikai szakvélemény alapján is csak 10%-nak van jelentősége. Ezt meghaladóan az eljáró bíróságok ugyan helytállóan döntöttek a fiktív licencdíj alkalmazása mellett, azonban az Szjt. 16. § (4) bekezdését sérti a másodfokú bíróság azon jogértelmezése, miszerint „a felhasználáshoz kapcsolódó bevétel” megállapításánál nem a „Jogsértő szoftver” felhasználásával elért nettó bevételből, hanem a felperes által a korábbi vállalkozási szerződések alapján kapott vállalkozási díj nettó összegéből indult ki. A felek között az átdolgozásra felhasználási szerződés nem jött létre, ezért a felek megállapodása hiányában az alperes bevételéből kellett kiindulni. Az alperes a „Jogsértő szoftver” felhasználásával 107.240.000 forint bevételt ért el, amelyből a Kúria joggyakorlata által elfogadott 15% jogdíj esetén 16.086.000 forint a fiktív licencdíj, a 10%-os szoftverrésze jutó bevételrész és abból számolt jogdíj tehát 1.608.600 forint. A másodfokú bíróság Szjt. 16. § (4) bekezdésétől eltérő számításának indokát nem adta, holott az alperes által a felperesnek kifizetett szoftverfejlesztési díj összege az eljáró bíróságok ítélete szerint is bizonyíthatatlan. Az eljáró bíróságok nem jelölték meg, hogy a fiktív jogdíj meghatározása során a felek között létrejött mely szerződésből indultak ki, a másodfokú ítélet indokolásából nem tűnik ki, hogy mi az alapja a bruttó 625.000.000 forint szoftverfejlesztési összegnek. A jogerős ítélet indokolásával szemben a felperes a perben nettó 680.000.000 forintos fejlesztési költséget jelölt meg, amelyet azonban nem bizonyított. Ha az alperes a felperestől rendelte volna meg a jogsértőnek minősített, 10%-os arányt kitevő, új szoftverfunkciók kifejlesztését, a felek a szerződésükben a szokásos gyakorlatnak megfelelően úgy állapodtak volna meg, hogy az ezen külön fejlesztésért kifizetett díj 20%-a minősült volna jogdíjnak, vagyis csak az lenne a fiktív licencdíj. A „Jogsértő szoftver” bekerülési fejlesztési költsége nettó 153.394.320 forint volt, ebből a felek által nem vitatottan

120.000.000 forint volt a szoftverfejlesztési költség. A másodfokú bíróságnak tehát a jelen perben rendelkezésére állt a „Jogsértő szoftver” bekerülési, fejlesztési költségének valós, tényszerű adata, amely alapján meghatározhatta volna a jogdíj részt, ami az Szjt. 49.§-ához kapcsolódó joggyakorlat szerinti 20%-os jogdíjarány alkalmazásával 24.0000.000 forint. Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint 500.000.000 forintnál lényegesen kevesebb volt a felperesnek a „Távszámla szoftverre” kifizetett díj. A felperes ugyan 407.610.821 forint és 280.000.000 forintot számlázott ki az alperesnek, az azonban nem állapítható meg, hogy milyen tevékenység ellenértékeként, ebből milyen arányban végzett szoftverfejlesztést. A Kúria a Pfv.IV.20.171/2017/9. számú ítélete szerint a gazdagodás számítása körében a fiktív kalkuláción alapuló becslésre bírósági ítélet marasztaló rendelkezését alapozni nem lehet. Ebből következően a másodfokú bíróság kizárólag becslésen és mérlegelésen alapuló, a jelen perben feltárt és bizonyított tényekkel, alperesi bevétel adatokkal nem egyező fiktív gazdagodás számítása sem lehet megalapozott. Az eljáró bíróságok a kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját is jogsértéssel határozták meg. Az alapperben az eljáró bíróságok megállapították, hogy a jogsértés egy folyamat, az esedékesség legkorábbi időpontja nem a jogsértés kezdete, hanem a „Jogsértő szoftver” létrejötte, ami 2016. április 8. napja volt. Ezt meghaladóan a jogerős ítélet iratellenesen rögzíti tényként, hogy az adatszolgáltatásra vonatkozó kötelezésnek önként csak részben tett eleget, ezzel szemben az okiratokkal igazolt valóság az, hogy maradéktalanul teljesítette az alapperben rá rótt adatszolgáltatási kötelezettséget.

[19] A felperes és az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet ellenérdekű fél felülvizsgálati kérelme által nem érintett részének hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felperes és az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan a következők szerint.

[21] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül. A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és a 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

[22] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat. A Kúria számos határozatában megerősített (például: Pfv.V.20.707/2022/4., Pfv.V.20.794/2022/4., továbbá Gfv.V.30.507/2022/14., megjelent: BH2023. 296.), a felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontjába foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a régi Pp. 272. §

(2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [PK vélemény 6. pont, Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6. – BH2017. 196., Pfv.IV.20.503/2003/5.]. Nem elégséges az sem, ha a fél az általa megsértettnek vélt jogszabályhelyeket csupán felsorolja, majd szöveges indokolását úgy adja elő, hogy azt nem társítja az egyes, konkrétan megjelölt jogszabályhelyekhez (Kúria, Pfv.III.20.212/2021/6., Mfv.X.10.115/2020/7.).

[23] Az alperes felülvizsgálati kérelme a fenti feltételeknek nem felel meg teljes egészében a következő okok miatt. Az alperes a felülvizsgálati kérelemben kifejtett indokai szerint az eljáró bíróságok a kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját jogszabálysértéssel határozták meg, a megsértett anyagi jogszabályt azonban az alperes a felülvizsgálati kérelemben nem jelölte meg. Az alperes ezt meghaladóan részletezte, hogy a jogerős ítélet iratellenesen állapította meg tényként az adatszolgáltatási kötelezettsége elmulasztását. Azt azonban az alperes nem adta elő, hogy a felülvizsgálati kérelmének ezen indokait mely konkrét jogszabálysértésre alapozza és az érvelése miként, mely jogszabály megsértése alapján vezetne a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelem ezen indokait a felülvizsgálati eljárás során érdemben nem vizsgálta.

[24] A felülvizsgálati kérelmek elbírálása során a Kúriának először azt kellett megítélnie, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránti, eljárási szabálysértésre alapított felülvizsgálati kérelmek megalapozottak voltak-e.

[25] A felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett érvelésével szemben nem jogszabálysértő a jogerős ítélet azon megállapítása, miszerint az ügyben a felperes által indítványozott szakértői bizonyítás lefolytatása nem szükséges. Az Szjt. 101. § (1) bekezdése szerint a szerzői jogi jogvitás ügyben felmerülő szakkérdésben bármely bíróság vagy hatóság szakvéleményt kérhet a Hivatal mellett működő Szerzői Jogi Szakértő Testülettől. Annak megítélése, hogy miként kell az alperes által elért vagyoni előnyt meghatározni, az Szjt. 94. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti objektív jogkövetkezmény fogalmi elemeinek értelmezését igénylő jogkérdés. A jogerős ítélet helytálló indokai szerint az Szjt. a jogsértéssel elért gazdagodás fogalmát nem határozza meg. A szerzői jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése iránti követelés gyakorlatának kimunkálása – azaz a jog értelmezése – a perben eljáró bíróság kötelessége, ami szakértői testületre nem hárítható át. A jogszabály értelmezése érdekében bizonyítás nem folytatható le, arra az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányos elvek alapján a bíróság köteles. A felperes által felvetett jog értelmezése tárgyában további bizonyítási eszköz, szakértői vélemény beszerzése, ennek érdekében az eljárás megismétlése ezért szükségtelen volt.

[26] Az alperes felülvizsgálati kérelme sem indokolta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését, mert a szakértői bizonyítás lefolytatása nem sértette a régi Pp. 178. § (1) bekezdését, a 182. § (3) bekezdését, továbbá a másodfokú bíróság nem sértette a régi Pp. 220. § (1) bekezdés *d)* pontját, 221. §-át sem.

[27] A régi Pp. 182. § (3) bekezdése szerint, ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni.

[28] Az adott ügyben az elsőfokú bíróság az átdolgozás mértékének meghatározása érdekében szakértői bizonyítást rendelt el. Az alperes már az elsőfokú eljárás során is előadta azt az érvelését, miszerint a szakértői vélemény hiányos, önmagával és a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal ellentétben áll, ezért az átdolgozás mértékének bizonyítására nem alkalmas. Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértői vélemény, majd annak kiegészítése, továbbá az igazságügyi szakértő tárgyaláson történő meghallgatását követően az igazságügyi szakértő szakvéleményét aggálytalannak ítélte, ennek indokairól az

elsőfokú bíróság az ítélet [100]-[123] bekezdéseiben részletesen számot adott. Az alperes által a fellebbezésében megismételt érvelésére tekintettel a másodfokú bíróság ismét részletesen kitért az alperes kifogásaira, amelyek megalapozatlanságát a jogerős ítélet [81]-[85] bekezdéseiben indokolta. Ebből következően az eljáró bíróságok eljárásuk során a régi Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontját és a 221. §-át sem sértették.

[29] A Kúria az adott ügyben sem kíván eltérni azon precedens határozataiban foglalt jogértelmezéstől, miszerint érdemben nem vizsgálhatja a felülvizsgálati kérelemnek azokat a hivatkozásait, amelyek csak megismétlik a fellebbezésben írtakat, de a jogerős ítélettel szemben nem indokolják az előadottakat (Pfv.I.20.048/2022/12., Pfv.IV.20.006/2023/7.), a felülvizsgálati kérelem alapján helyesnek tartott jogi álláspont érveit a jogerős ítélet indokolásával minden esetben ütköztetni kell (Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH 2020. 331.).

[30] Jelen ügyben az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában részletesen kifejtette, hogy bár az F/18. sorszám alatt csatolt szoftver egy korábbi verzió (v429), ehhez képest az alapperben az F/8. sorszám alatt csatolt „Jogsértő szoftver” egy későbbi, javított változat (v433), aminek azonban azért nem volt jelentősége, mert az állományok forráskódi szinten azonosak; nyílt forráskódú szoftverek felhasználása megfigyelhető mind a felperes mind az alperes programjában, ezért az átdolgozás arányán a nyílt végű szoftverek alkalmazása nem változtat; az igazságügyi szakértő hasonló szerkezeti műveletre több eltérő tartalmú kifejezést használt, ennek a szakértő a személyes meghallgatása során kellő indokát adta; az igazságügyi szakértő feladata nem terjedt ki annak meghatározására, hogy a vizsgált szoftverek mely része áll szerzői jogi oltalom alatt; a szakértő valós, kódszintű egyezéseket azonosított, amely tényen alapuló megállapításainak helyességét csupán alátámasztották az egyéb, szerkezeti, funkcionális, logikai felépítést érintő hasonlóságok; a jogsértő átdolgozás módszere nem áll ellentétben azzal, hogy az alapperben a bíróság a többszörözéssel megvalósított jogsértést nem állapította meg, hiszen a szerzői mű átdolgozását jelenti a mű részeinek a többitől történő elválasztása és az új műbe történő beillesztése. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

[31] Mindennek ellenére az alperes a felülvizsgálati kérelem 10. a)–g) pontjaiban és annak alpontjaiban anélkül ismételte meg az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezésének indokait, hogy figyelembe vette volna az elsőfokú ítélet és az azt helybenhagyó jogerős ítélet szakértői vélemény aggálytalanságával kapcsolatos részletes indokolását. Az alperes a felülvizsgálati kérelemben nem tért ki arra, hogy a kiegészített szakértői vélemény és annak az elsőfokú ítéletben részletezett tartalma miért nem minősíthető az alperes által felvetett kérdésekre adott válaszként. A felülvizsgálati kérelemben az alperes a szakértői véleménnyel összefüggő érvelését a jogerős ítéletben kifejtett indokokkal nem ütköztette, a felülvizsgálati kérelem e részben csupán a fellebbezés megismétlése, nem tartalmazza azonban azokat az indokokat, hogy a jogerős ítélet fellebbezéssel összefüggő indokolása miért sérti a Pp. 182. § (3) bekezdését. Erre tekintettel a Kúria nem vizsgálhatta a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozásait, amelyekben az alperes csak megismételte a fellebbezésben írtakat, de nem fejtett ki a jogerős ítélet konkrét adatokat értékelő tevékenységével szemben felhozható érveket.

[32] Alaptalan az alperes azon felülvizsgálati érvelése is, hogy a jogerős ítélet azért sérti a régi Pp. 178. § (1) és 182. § (3) bekezdését, továbbá a 206. § (1) bekezdését, mert a felperes alkalmazottja, név1 „Jelentésének” és megállapításainak kritika nélküli átvétele az igazságügyi szakértői véleményt önmagában alkalmatlanná tette szakértői véleményként történő figyelembevételére.

[33] A régi Pp. 178. § (1) bekezdése szerint az, akire a 13. § (1) bekezdésének a), b), c) vagy e) pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn, szakértőként sem járhat el, úgyszintén az

sem, aki az ügyben mint bíró vett részt, illetve aki olyan gazdasági társaságnak tagja, alkalmazottja, amely az ügyben szakértőként már korábban eljár.

[34] Az eljáró bíróságok a régi Pp. 178. § (1) bekezdésének említett rendelkezéseit nem sértették. Jelen ügyben névli szakértőként nem járt el, ezért a régi Pp. 178. § (1) bekezdés kizárási ok fennállásával összefüggő rendelkezéseinek alkalmazása fel sem merült. Az alapperben névli a bíróság tanúként hallgatta meg, továbbá névli 2017. március 1-én a felek képviselőinek közreműködésével, a programmodulok helyszíni vizsgálatát és tesztelését követően a forráskódok összehasonlítása alapján megállapításokat tett, amelyet az úgynevezett „Jelentés” tartalmazott. A „Jelentést” az alapperben az SZJSZT a szakértői vélemény elkészítése során felhasználta, mivel a programok futtatásához a szükséges infrastruktúrával nem rendelkezett. Az alapperben az eljáró bíróságok a lefolytatott bizonyítás eredményét értékelve az SZJSZT szakértői véleménye alapján foglaltak állást a kereset tárgyában, amelyet névli által készített konkrét informatikai adatok és kimutatások csupán alátámasztottak (Kúria Pfv.IV.20.027/2019/13.). névli ténymegállapításait tartalmazó „Jelentéssel” összefüggésben ezért a régi Pp. 178. § (1) bekezdésben foglalt kizárási okok ebben az ügyben sem értékelhetők. Az alperes felülvizsgálati érvelésével szemben jelen perben kirendelt igazságügyi szakértő a megállapításait nem névli „Jelentésére”, hanem – a bíróság kirendelő végzésének eleget téve – a saját összehasonlító vizsgálataira alapozta, amelyet a rendelkezésre álló és a szakvélemény 8. oldalán bemutatott adathordozók tartalma közötti – az adott körülmények között lehetséges – legteljesebb összehasonlítással végzett el. Nem veti fel a szakértői vélemény aggályosságát az sem, hogy az igazságügyi szakértő kitért névli „Jelentése” és a szakvélemény között fennálló ellentmondások feloldására. A kirendelt igazságügyi szakértő a tárgyaláson történt meghallgatása során előadta, hogy névli iratát „nem szakvéleményként, hanem kontrollként” vette figyelembe.

[35] A bíróság az érdemi döntését az ehhez képest aggálymentesnek tekinthető szakvéleményre alapíthatja (Kúria Pfv.III.21.447/2019/6.), a bizonyítás eredményének mérlegelése azonban nem terjedhet ki a szakértői vélemény szakkérdésben való felülbírálatára (Kúria Pfv.III.20.490/2019/7.). A Kúria kiemeli: önmagában a fél eltérő szakmai álláspontja a szakvéleményt nem teszi aggályossá (Kúria Pfv.III.21.447/2019/6.), ha a fél a szakértő következtetéseivel nem ért egyet, nem alapozza meg a szakértői vélemény megalapozottságának bírói kétségbe vonhatóságát (Kúria Pfv.VIII.20.353/2019/5.).

[36] A fent részletezett okokból az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye nem hiányos, nem homályos, önmagával, illetve a bizonyított tényekkel sem áll ellentétben, bizonyítékként történő értékelése ezért nem sértette az alperes által megjelölt eljárási jogszabályokat. Az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek arra, hogy az igazságügyi szakértői vélemény bizonyítja, hogy a „Jogsértő szoftver” 90-95%-ban mutat azonosságot a „Távszámla szoftverrel”. Ebből következően az eljárás megismétlését a felperes és az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem sem indokolta.

[37] Ezt követően a Kúria abban a kérdésben foglalt állást, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálatát a felperes és az alperes felülvizsgálati kérelmében felhozott indokok megalapozzák-e.

[38] Nem sérti a felperes által megjelölt anyagi jogszabályt [Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pont] a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a gazdasági haszon szempontjából az adott ügyben a „Távszámla szoftver” átdolgozása és a „Jogsértő szoftver” futtatása csak egységesen értelmezhető. Az Szjt. 94. § (1) bekezdése szerint a jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben – az eset körülményeihez képest – az a)–f) pontjaiban felsorolt polgári jogi igényeket támaszthatja, az e) pont szerint követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését. A Kúria jogértelmezése szerint az Szjt. 94. § (1) bekezdése alapján az objektív

szankciók alkalmazása – a felperes érvelésével szemben – a jogsértésnek nem automatikus következménye, hanem arra minden esetben az eset körülményeihez képest van lehetőség. Önmagában abból, hogy a jogsértés megállapítása esetén az objektív jogkövetkezmények alkalmazása alanyi jogon kérhető (Pfv.IV.20.283/2016/6.) nem következik, hogy jogsértés esetén az objektív jogkövetkezmények alkalmazására minden további vizsgálta nélkül jogsértésenként és automatikusan lenne lehetőség.

[39] Jelen ügyben az alapperben a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben megállapította, hogy az alperes azzal is megsértette a felperes szerzői vagyoni jogait, hogy az átdolgozott „Távszámla szoftvert” a felperes engedélye nélkül 2012. december 1. napjától 2016. április 8. napjáig terjedő időszakban futtatta és az alperest ettől a jogsértéstől is eltiltotta. Ebből azonban az adott esetben nem következik, hogy a „Távszámla szoftver” átdolgozásával, valamint az így létrejött szoftver futtatásával a gazdagodás visszatérítése külön-külön, önálló jogkövetkezményként automatikusan igényelhető. Az eljáró bíróságok a gazdagodás visszatérítése iránti kereset elbírálása során helytállóan indultak ki abból, hogy a vagyoni kompenzációval a jogosult és a jogsértő oldalán egyaránt olyan helyzetet kell teremteni, mintha a jogsértés meg sem történt volna (Kúria Pfv.IV.20.171/2017/9.).

[40] Ebből következően a gazdagodás visszatérítése iránti kereset elbírálása során az eljáró bíróságok helytállóan tették vizsgálat tárgyává azt, hogy a felperes az alperes jogszerű magatartása esetén milyen vagyoni előnyt ért volna el. Tekintettel a felek közötti korábbi szerződéses jogviszonyra, a jogszerű magatartásra okszerűen a felek közötti 2006. november 2-án megkötött Támogatási karbantartási keretszerződésből vonható le következtetés. Az elsőfokú bíróság ítéletének [128] bekezdéséből kitűnően – az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelően – az eset körülményeit figyelembe vette és az adott ügyben a peres iratok között rendelkezésre álló szerződést (A/17.) a bizonyítékok körében értékelve következtetett – tartalmilag – arra, hogy a perbeli esetben az átdolgozás, majd az ennek eredményeként létrejött szoftver futtatással történő hasznosítása a perbeli esetben a gazdagodás számítása szempontjából csakis egységesen értékelhető. A rendelkezésre álló peradatokat mérlegelve következtetett arra, hogy a szoftver – mint jövőben megalkotandó mű – elkészítésére vonatkozó szerződésben a felperesnek járó díj a fejlesztési és a vállalkozói díjat foglalta magában, amelynek összegét az alperes költségmegtakarítása nem befolyásolta, arra a felperes az alperes jogszerű magatartása esetén sem tarthatott volna igényt. A fent kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság ezen következtetése annak ellenére sem sérti az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját, hogy az alapperben a másodfokú bíróság a szoftver futtatásával is külön megállapította a jogsértést. A gazdagodás számításánál ugyanis nem volt szétválasztható az átdolgozás és az annak eredményeként létrejött szoftver futtatása, mert azok csak együtt eredményezhettek gazdasági hasznot. Önmagában az átdolgozott szoftverpéldány léte, annak bármilyen hasznosítása (például futtatása, értékesítése stb.) nélkül a gazdasági eredmény szempontjából nem lenne értelmezhető.

[41] Ezért – a felperes téves értelmezésével szemben – az eljáró bíróságok a gazdagodás számítása során a szoftver futtatását helyesen értelmezték az átdolgozással együtt járó folyamat részeként. Mindebből következően nem sérti az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját a jogerős ítélet azon következtetése, hogy a gazdagodás visszatérítése iránti kereset elbírálása szempontjából az adott ügyben az átdolgozás és a futtatás egységesen értelmezhető [90], mert a vagyoni előnyt az alperes több, egymást feltételező, ezért a gazdagodás szempontjából egymástól elválasztva nem értékelhető cselekménnyel érte el. Az adott ügyben ezért nem volt lehetőség az objektív jogkövetkezmény kereset szerinti, egyes cselekményenként történő számítási mód alkalmazására.

[42] Ezt követően a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a jogsértéssel elért gazdagodás fogalmi köréből a költségmegtakarítás kizárható-e.

[43] Ebben a kérdésben az eljáró bíróságok helytállóan indultak ki abból, hogy az Szjt. 94. § (1) bekezdés *e*) pontjában meghatározott a jogsértéssel elért gazdagodás fogalmának sajátos szerzői jogi jelentéstartalma van.

[44] Az Alaptörvény 28. *cikke* szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[45] Az Szjt. preambuluma szerint a technikai fejlődéssel lépést tartó, korszerű szerzői jogi szabályozás meghatározó szerepet tölt be a szellemi alkotás ösztönzésében, a nemzeti és az egyetemes kultúra értékeinek megóvásában; egyensúlyt teremt és tart fenn a szerzők és más jogosultak, valamint a felhasználók és a széles közönség érdekei között, tekintettel az oktatás, a művelődés, a tudományos kutatás és a szabad információhoz jutás igényeire is; gondoskodik továbbá a szerzői jog és a kapcsolódó jogok széles körű, hatékony érvényesüléséről. Az Országgyűlés e szempontokra figyelemmel – összhangban Magyarországnak a szellemi tulajdon védelme terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel és az Európai Közösség jogszabályaival – alkotta meg az Szjt.-t.

[46] Az Szjt. preambulumaához fűzött indoklás szerint WIPO által igazgatott sokoldalú nemzetközi szerződések mellett a szerzői jog szempontjából is nagy a jelentősége az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) 1993-ban lezárt Uruguay-i Fordulójában létrejött nemzetközi egyezménynek. A Kereskedelmi Világszervezet létesítéséről szóló „egyezménycsomag” egyik eleme ugyanis az az egyezmény, amely a szellemi tulajdon kereskedelemmel összefüggő kérdéseit szabályozza (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights). A magyar Országgyűlés az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény keretében kialakított, 1994. április 15-én, Marrakesh-ben aláírt sokoldalú kereskedelmi megállapodások megerősítéséről szóló 72/1994. (XII. 27.) OGY határozatával ezt az egyezményt is ratifikálta. A TRIPs megállapodás a Kereskedelmi Világszervezet létesítéséről szóló egyezményrendszer részeként időközben - a megfelelő számú ratifikáció összegyűltével – hatályba lépett. Az 1998. évi IX. törvény ezt az egyezményt kihirdette. A TRIPs megállapodás a szellemi tulajdon mindkét területére – a szerzői jogra és az iparjogvédelemre egyaránt – kiterjed, megállapítja a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó közös, általános alapelveket. Ezek közül újdonságnak számít, hogy a TRIPs megállapodás a nemzeti elbánáson kívül a legnagyobb kedvezményes elbánás biztosítását is megköveteli a szellemi tulajdon területén. Az egyezménnyel való összhang teljessé tételét célozták a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvénnyel végrehajtott – és 1997. július 1-jén óta hatályos – módosítások a szerzői jog megsértése miatt alkalmazható jogkövetkezményekkel, a polgári jogi igények köre kibővült az üzleti kapcsolatokra vonatkozó adatszolgáltatás és a gazdagodás megtérítésének követelhetőségével. Mindezen indokok alapján az Szjt. 94. § (1) bekezdés *e*) pontjának értelmezésénél TRIPs megállapodás rendelkezéseit figyelembe kellett venni.

[47] A TRIPs 45. *Cikk* 2. pontja szerint a bíróságnak álljon jogában, hogy a jogsértőt kötelezze a költségek megfizetésére a jogtulajdonos javára, ideértve a megfelelő ügyvédi költségeket is. Megfelelő esetekben a Tagok feljogosíthatják a bíróságot az elmaradt haszon és/vagy előre megállapított összegű kártérítés megítélésére is, még akkor is, ha a jogsértőnek nem volt tudomása vagy észszerű oka tudni, hogy jogsértő cselekményt követ el.

[48] Tekintettel arra, hogy a felperes a jogsértés objektív, felróhatóságtól független szankciója alkalmazását kérte, a jogértelmezés során a Jogérvényesítési irányelv 13. *cikk* (2) bekezdését is figyelembe kellett venni, mely szerint azokban az esetekben, amelyekben a

jogsértő úgy fejtette ki a tevékenységét, hogy nem tudja, vagy kellő gondosság mellett nem kellett tudnia, hogy jogsértést valósít meg, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a bíróságok rendeljék el a gazdagodás megtérítését, vagy kártérítés megfizetését, amelynek összegét előre meghatározhatják.

[49] Jogirodalmi álláspontok szerint az irányadó nemzetközi kötelezettségvállalás nyelvtani értelmezéséből kiindulva – tekintettel arra, hogy a TRIPs megállapodás eredeti szövege és a Jogérvényesítési irányelv is a „profit” kifejezést használja – a gazdagodás mértékének meghatározása során a teljes nettó árbevételből kell kiindulni, és abból – objektív jogsértésről lévén szó – levonhatók a tényleges, igazolt költségek (Gyertyánfy Péter: Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez, Wolters Kluwer, 581.). Ezzel összhangban a Kúria az Szjt. 94. (1) bekezdés e) pontjának értelmezése során a Pfv.V.20.735/2012/7. számú határozatban állást foglalt abban a jogkérdésben, hogy a jogsértéssel elért gazdagodás körébe a szerzői jogdíj összege és a jogellenes felhasználással esetlegesen elért vagyoni eredmény tartozik. Mivel a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése során olyan helyzetet kell teremteni, mintha a jogsértés meg sem történt volna, ezért a gazdagodás visszatérítése főszabály szerint a jogsértő vagyonában kimutatható vagyoni előny (profit) elvonását jelenti.

[50] Mivel az elemi logika alapvető szabályai szerint – közgazdaságtani ismeretek nélkül is – egyértelműen megállapítható, hogy költségek megtakarításával nyereség érhető el, a költségmegtakarítás vagyoni előnyt eredményhez, önmagában is nyereség eléréséhez vezethet. Ezért a gazdagodás összegének meghatározása során a költségmegtakarítás mint a gazdasági eredmény összegét meghatározó, azt alapvetően befolyásoló vagyoni elem indokolt esetben figyelembe vehető. Ez a fogalmi megközelítés áll összhangban a Jogérvényesítési irányelv (3) preambulumbekkezdésével is, mely szerint a szellemi tulajdonjogok érvényesítését szolgáló hatékony eszközök hiánya az innovációt és az alkotó tevékenységet visszafogja, és a beruházásokat megakadályozza, ennél fogva szükséges biztosítani, hogy a szellemi tulajdonjogra vonatkozó anyagi jogot – amely jelenleg nagy mértékben a közösségi vívmányok részét képezi – a Közösségben hatékonyan alkalmazzák. Ez a jogértelmezés felel meg az Szjt. preambulumban megfogalmazott, a szerzői jogok érvényesítésének elősegítésére irányuló jogalkotói célnak is. Mindennek az adott ügyben azért volt jelentősége, mert a Jogérvényesítési irányelv 13. cikkének értelmezése érdekében az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése a fent kifejtett indokok miatt a felperes által megjelölt kérdésben szükségtelen volt. Másrészt a Kúria az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának értelmezése során a kifejtettekre tekintettel nem tért el a felperes által megjelölt határozatoktól sem (Pfv.IV.20.735/2012/7., Gfv.III.30.116/2013/6.).

[51] Bár az eljáró bíróságok a költségmegtakarítás figyelembe vételét nem tartották indokoltnak a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésének számszerű meghatározása szempontjából, ez a téves jogértelmezés azonban a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését azért nem indokolta, mert amint arra a másodfokú bíróság is helyesen következtetett, az adott ügyben a perben feltárt tények alapján nem lehetett figyelembe venni a gazdagodás számításánál a felperes által állított költségmegtakarítást a következő eltérő indokok miatt.

[52] A bizonyítási eljárás során az alperes az elsőfokú bíróság felhívására adatokat szolgáltatott 2012. december 1. és 2016. április 8-a közötti időszakra vonatkozóan a csekkes postai készpénzfizetési módja (sárga, illetve fehér csekk), évenkénti bontásban a postai sárga és fehér csekk fizetéséért fizetendő postai költségek és a postai készpénzbefizetések arányára az összes papír alapú számlára vetítve (34. sorszámú irat). A felperes ezen adatokból kiinduló tényelődása szerint a 2.537.455.402 forint költségmegtakarítást az alperes azzal érte el, hogy 2012. december 1. és 2016. április 8-a között a „Jogsértő szoftver” futtatásával a papír alapú számlák előállítását (297.193.888 forint), postai kézbesítését (793.242.221 forint) és a pénzbeszedési költségeit (1.447.019.292 forint) megtakarította (35/F/16), a jogsértő

felhasználás nélkül a kiállított számlák ellenértékét csakis csekken tudta volna beszedni a fogyasztóktól. Az alperes a perben mindvégig vitatta a felperesnek azt az állítását, hogy „más választása nem maradt, mint hogy vagy teljesen papíralapú számlázásra tér vissza vagy gyors fejlesztéssel átdolgozza a felperes szoftverét”. Az alperes kifejtett érvelése szerint a jogsértő szoftver hiányában nem a nyomtatott számlázás és postai úton történő számlaküldés volt a számlák kiegyenlítésének egyetlen lehetősége, nem a postai csekkes befizetés volt a „Távszámla szoftver” által kínált online bankkártyás fizetés kizárólagos alternatívája. A 13/A/2-4. számú beadvány mellékletével az alperes igazolta, hogy a perbeli időszak kezdetén, 2012-ben már rendelkezésre álltak a piacon egyéb elektronikus számla kiállítási szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, akiktől igénybe tudta volna venni az elektronikus számla kiállítási szolgáltatást és valós alternatívát jelentettek a nyomtatott számlakiállítás és postai számlakiküldés helyett.

[53] Mindebből következően önmagában az alperes által szolgáltatott adatok alapján nem volt tényként megállapítható, hogy a jogsértéssel érintett évek alatt (2012-2016.) az alperesnél a „Jogsértő szoftver” felhasználása nélkül 2.537.455.402 forint számlaelőállítási, postai kézbesítési, pénzbeszedési költsége merült volna fel, amelyet kétségmentesen a jogsértő felhasználással takarított meg. A „Jogsértő szoftver” futtatásával elért költségek (mintegy 20.000.000 darab számla nyomtatása, borítékolása, postázása és a csekkbefizetési díjak költsége) megtakarítása a felperes olyan feltételezése, amelyre marasztaló ítéletet alapítani nem lehet. A felperes nem a költségmegtakarítások és a jogsértés közötti okozati összefüggést, hanem azt nem bizonyította, hogy az említett költségek a jogsértés hiányában felmerültek volna, ezért az okozati összefüggés tárgyában állást foglalni nem kellett. A jogerős ítélet [90] bekezdésében foglalt, az okozati összefüggés hiányával kapcsolatos indokainak, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.385/2019/3. (megjelent: ÍH2021. 53.) számú jogerős ítéletben a gazdagodás visszatérítésével kapcsolatos jogértelmezésnek ezért az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem volt jelentősége. A Fővárosi Ítéltábla említett határozata egyébként sem minősül a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1) bekezdése szerint a „Kúria közzétett határozata” fogalmi körébe, ezért e határozatban foglaltaktól történő eltérés a felülvizsgálati eljárásnak sem lehetett tárgya. Mindebből következően az eljáró bíróságok érdemben helytállóan következtettek arra, hogy a felperes gazdagodás visszatérítése címén követelt költségmegtakarítás iránti igénye alaptalan.

[54] Nem sérti a jogerős ítélet az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját az alperes felülvizsgálati kérelmében előadottak alapján sem, miszerint a „Távszámla szoftver” 90%-át nem érintette az átdolgozás, ebből következően a szoftver át nem dolgozott, csak többszörözött 90%-a nem vehető figyelembe a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése körében.

[55] Az Szjt. 17. § f) pontja alapján önálló felhasználási cselekmény az átdolgozás, amelynek a folyamata szükségszerűen magában foglalhatja a többszörözést is. Az Szjt. 29. §-ából következően az átdolgozás a mű megváltoztatásának azon szélső esete, amikor a változtató, kiegészítő vonások önmagukban is olyannyira lényegiek, hogy megfelelnek az egyéni és eredeti mű követelményének, az így létrejött mű együtt tartalmazza az eredeti alkotó személyiségi jegyeit mutató gondolati formákat és az előbb említett újakat (Gyertyánfy Péter: Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez, Wolters Kluwer, 225.). Abból, hogy az átdolgozás – mint a többszörözés szélsőséges esete – szükségszerűen magában foglalja a többszörözést, egyúttal az is következik, hogy az átdolgozás lényegével áll szemben az alperes azon érvelése, miszerint az átdolgozás mértékének meghatározásakor nem vehetők figyelembe a „Jogsértő Szoftverben” a felperesi Távszámla Szoftverből átmásolásra, többszörözésre került, de nem módosított szoftver kódok. A perben kirendelt igazságügyi

szakértő véleményében az átdolgozás módszerét akként határozta meg, hogy az alapvetően, a már meglévő programkódok átmásolása (azaz többszörözése), majd a másolt modul módosítása, illetve az eredeti részek módosítása és átírása (74. sorszámú irat 2. pont). A szakértő megállapította azt is, hogy az alperesi programmódosítás a vizsgálatok alapján egyértelműen funkcionális bővítésre irányult, melynek eredményeként új, addig nem létező funkciók kerültek a szoftverbe; az alperes tehát a felperesi programok átdolgozásával, kibővítésével, illetve bizonyos részeinek újra felhasználásával készített egy funkcionálisban bővebb változatot. (74. számú irat 3. pont). Ebből következően az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy az átdolgozással létrehozott „Jogsértő szoftver” olyan szerzői mű, amelynek 90%-a a „Távszámla szoftver” jogsértő felhasználásával jött létre, a jogsértő felhasználás a „Jogsértő szoftver” 90%-át érinti, ezért anyagi jogszabálysértés nélkül következtettek az eljáró bíróságok arra, hogy a felperes a jogsértéssel elért gazdagodás 90%-ának visszatérítését kérheti. Ehhez képest csupán formális és a már kifejtettek szerint megalapozatlan az alperesnek az az álláspontja, hogy csak a két szoftver egymásra vetített 10%-os eltérése képezheti az átdolgozás mértékének alapját.

[56] A felülvizsgálati eljárás során mindkét fél sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a gazdagodás összegének meghatározása során a fiktív licencia analógiát alkalmazta.

[57] Megalapozatlan a felperes azon felülvizsgálati érvelése, hogy az eljáró bíróságok az eljárási jogszabályokat sértve [régi Pp. 206. §, 221. § (1) bekezdés] a bizonyítékokat tévesen értékelve, indokolás nélkül hagyták figyelmen kívül az alperes bevételét (107.000.000 forint).

[58] Az elsőfokú bíróság a jogsértéssel összefüggésben elért és visszatérítendő gazdagodás mértékének meghatározása során számos lehetőséget mérlegelt. A felperes felülvizsgálati érvelésével szemben az elsőfokú bíróság a bizonyítékok körében számba vette az alperes által a „Jogsértő szoftver” felhasználásával elért bevételt (107.000.000 forint). Az elsőfokú bíróság ítéletének [132]–[136] bekezdéseiből kitűnően az elsőfokú bíróság a jogsértéssel összefüggésben visszatérítendő gazdagodás mértékének meghatározása során a rendelkezése álló adatokat értékelte. A [133] bekezdés szerint az alperes a jogsértő szoftverrel harmadik személynek nyújtott szolgáltatása alapján 107.000.000 forint ellenértékben részesült, az elért gazdagodás bevétel alapú számítása alapján ezért 15%-os jogdíj figyelembevételével 16.086.000 forint bevételhez igazodó licenciadíj illetné meg a felperest. Az elsőfokú bíróság a bevétel alapú számítástól eltérve, az Szjt. 49. §-ára utalással az elmaradt licenciadíjat is becsülte. E becslés során egyrészt értékelése körébe vonta a felek közötti Támogatási szerződés teljesítésével kapcsolatos, felperes által csatolt és 687.610.821 forint összegben kibocsátott számlákat. A bizonyítékok mérlegelése alapján levont következtetése szerint a számlák nem támasztották alá kétségmentesen, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatás 680.000.000 forint összegben fejlesztési díj volt. Figyelembe vette továbbá, hogy az alperes jogelődje az név-nek a teljes fejlesztésért mekkora összeget fizetett ki, és ebből mekkora volt a fejlesztési költség. E számítás alapján 20% jogdíj esetén a felperesnek járó jogdíj összege 28.114.400 forint. Ez utóbbi számítás elvetésének az elsőfokú bíróság ítéletből kitűnő indoka, hogy az alperes a „Jogsértő szoftver” fejlesztéséért (10%) 2012-ben 153.394.320 forintot fizetett harmadik személyeknek. Mindezen részletesen kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság a „Jogsértő szoftver” hasznosításával elért bevételt értékelte ugyan a bizonyítékok körében, azonban más, a felperesre kedvezőbb számítási módot választva, a jövőben megalkotandó mű esetén irányadó díjazásra figyelemmel, a fiktív licenciadíj számítását alkalmazta. Ugyanazon jogsértés esetén pedig a visszatérítendő gazdagodás számításánál többféle számítási mód nem alkalmazható.

[59] Jelen perben az elsőfokú bíróság a saját mérlegelési szempontjait és ehhez kapcsolódva jogi álláspontját kifejtette, abból egyértelműen kitűnik, hogy a felperes által alkalmazott számítási módokat miért vetette el. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság

ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helyes indokaira tekintettel hagyta helyben, az így helybenhagyott rendelkezéseket illetően ezért – a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint – elegendő volt csupán erre a körülményre utalnia. Nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, elegendő, ha az ítélet a bírósági mérlegelés szempontjait és a jogi álláspontját tartalmazza (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.III.20.240/2022/4.) A hatályon kívül helyezést és az eljárás megismétlését az indokolási kötelezettség megsértése csak akkor indokolja, ha az adott ügyben a jogerős határozat alapján nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését mi okból változtatta meg és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül (Kúria Pfv.IV.20.857/2022/10.).

[60] A fent kifejtettekből az is következik, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy kizárólag a 107.000.000 forint bevétele lehet csupán a gazdagodás számításának az alapja. Ettől függetlenül, amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan hivatkozott, az objektív jogsértés esetén a szerző vagyoni igényének legalsó határa az elmaradt jogdíj, ezért olyan számítás nem alkalmazható, amelynek eredményeképpen a visszatérítendő gazdagodás összege a becsült jogdíj összegétől elmarad.

[61] A felülvizsgálati eljárás során mindkét fél sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a jogsértő szoftver fejlesztési költségét bizonyítékok mérlegelésének szabályait sértve, okszerűtlenül állapította meg 500.000.000 forintban. A felperes felülvizsgálati kérelme szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni az alperes alapperben előadott nyilatkozatait, a másodfokú bíróság pedig a nyilatkozatait az iratokkal ellentétesen értelmezte, emellett figyelmen kívül hagyta a pénzromlás mértékét. Az alperes az eljárás bíróságok mérlegelési tevékenységét azért támadta, mert az megítélése szerint ellentmond az elsőfokú bíróság azon megállapításának, miszerint a számlák alapján teljesített jogdíj összege bizonyítatlan; a jogerős ítéletből nem tűnik ki, hogy mely szerződésből vonta le a bruttó 625.000.000 forint fejlesztési díjra vonatkozó következtetését; nem értékelték a bíróságok, hogy az alperes a fejlesztésért ennél lényegesen alacsonyabb összeget fizetett ki.

[62] Amennyiben a felek között nincs megállapodás, akkor a bíróságnak a régi Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegeléssel kell meghatároznia a jogosulatlan felhasználás esetén fizetendő objektív jogkövetkezményként alkalmazandó, gazdagodás visszatérítése címén járó és az ítélkezési gyakorlat szerint a jogszerű felhasználás esetén fizetendő felhasználási díjnak megfelelő pénzösszeget (Kúria Pfv.IV.20.475/2015/4.). A Kúria nem kíván eltérni a töretlen és egységes ítélkezési gyakorlattól abban a jogkérdésben, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének és mérlegelésének nincs helye, ezért önmagában nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja (BH1998. 401.). A jogszabálysértést a mérlegelési hiba akkor valósítja meg, felülmérlegelésre csak akkor van lehetőség, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, nyilvánvalóan iratellenes, vagy ellentétes a logika alapvető szabályaival (Pfv.V.20.430/2022/6., Pfv.IV.21.281/2022/5., Pfv.V.20.810/2022/5.). Lényeges, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna (BH2013. 119.), az minősíthető okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.V.20.796/2022/6., Pfv.I.20.507/2022/5., Pfv.IV.20.848/2022/5., Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.).

[63] Jelen esetben a felek által előadott indokok nem adtak alapot a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, mert a megjelölt peradatok alapján kizárólag egyfajta, a jogerős ítélettől eltérő, a felperes, illetve az alperes által előadott következtetés levonására sem volt lehetőség. Az elsőfokú bíróság mérlegelése nem fiktív kalkuláción, hanem a felek között korábban fennálló szerződés adatain alapult, mely szerint a felperesnek járó jogdíj és

felhasználási díj összegét a bevétel nem befolyásolta. A becsült fejlesztési díj összege nem áll ellentétben az egyéb peradatokkal sem. A felperes által csatolt számlák az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint annak alátámasztására ugyan nem voltak alkalmasak, hogy a fejlesztési díj teljes egészében megegyezett a felperes által kibocsátott számlák nettó 687.610.821 forint összegével, a felperest megillető fejlesztési díj mértékének becslése során azonban ez a peradat is értékelhető volt. Nem cáfolja a becslés helytállóságát az alperes alapperben tett nyilatkozata és nem volt ügydöntő jelentősége az alperes által harmadik személy részére fizetett díjnak sem. Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem volt kirívóan okszerűtlen, a felek által előadottak kizárólag eltérő következtetés levonására nem adtak alapot, a bizonyítékok mérlegelése során az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértést nem valósított meg.

[64] A felperes felülvizsgálati érvelésével szemben a jogerős ítéletben a másodfokú bíróság a 20%-os fiktív licenciadíj meghatározása során nem sértette az Szjt. 16. § (4) bekezdését sem. A felperes téves értelmezésével szemben a másodfokú bíróság az ítéletének [92] bekezdésében az Szjt. 16. § (4) bekezdésére és annak joggyakorlatára nem a jelen perben megítélt gazdagodás visszatérítés jogalapjaként, hanem a fiktív licenciadíj számítása körében kialakult ítélkezési gyakorlatra hivatkozott és értett egyet az elsőfokú ítélet [130] bekezdésében tett megállapítással. Nem tért el a jogerős ítélet fiktív jogdíj mértékének (20%) meghatározása során a Kúria Pfv.IV.21.366/2013/8. számú ítéletében foglalt jogértelmezéstől sem, ügyszabálysértés hiányában e határozat szerinti jogértelmezés jelen ügyben nem irányadó. Az ügyszabálysértés megítélése során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát {Jpe.I.60.009/2023/22. [45]}. A precedensként hivatkozott ítélet (Pfv.IV.21.366/2013/8.) alapjául szolgáló ügyben az eljáró bíróságok a szoftver jogosulatlan felhasználása körében a túlhatalmat miatt a felhasználók száma alapján határozták meg a visszatérítendő gazdagodás mértékét. Az eljáró bíróságok az összegszerűség meghatározása során a közbeszerzési eljárásban folytatott tárgyalások alatt megajánlott és az alperes által elfogadott összegű díjat felhasználónként vették alapul. Abban az ügyben a Kúria – egyetértve a jogerős ítéletben kifejtettekkel – azt állapította meg, hogy a perben felmerült valamennyi körülmény mérlegelésével, a jogsértéssel elért gazdagodás címén az alperes a szoftver rendszer összértékére, a felhasználók számára és a felhasználóként számítható díj mértékére tekintettel megállapított összegű gazdagodást köteles a felperes részére megtéríteni. Jelen esetben a szoftver jogosulatlan felhasználása nem a felhasználók megengedettnél nagyobb számára tekintettel, hanem a szoftver átdolgozásával történt. A precedensként hivatkozott ítélet tényállása szerint a felek együtt „árasták be” a terméket, ez volt a gazdagodás számításának alapja, ilyen tények ebben a perben nem állnak rendelkezésre.

[65] Alapítalan a felperes azon érvelése is, hogy az alperes nem kizárólag a felperesnek meg nem fizetett jogdíj, hanem a vállalkozói díj összegével is vagyongyarapodást ért el, ezért nem kizárólag a fiktív licenciadíj (20%) összege, hanem a felperesnek meg nem fizetett fejlesztési díj megfizetése is olyan vagyontöbblet, amely bevételként az alperestől elvonható. A Kúria nem kíván eltérni következetesen fenntartott bírói gyakorlattól, miszerint amely kérdéssel az eljáró bíróságok – erre irányuló kérelem hiányában – nem foglalkoztak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést nem követhettek el (BH2005., 178., Pfv.V.20.797/2016/11., megjelent: BH2017.232., Pfv.I.21.212/2019/9. megjelent: BH2020.208.). A felperes fellebbezése és annak indokai a felperes fent kifejtett érvelését nem tartalmazzák, ebből következően a másodfokú eljárásnak a felperes említett érvelése nem volt tárgya, ebből következően a másodfokú bíróság az eljárása tárgyát nem képező kérdésben a jogszabályt sem sérthette meg.

[66] A Kúria a késedelmi kamat mértéke tekintetében sem osztotta az felperes felülvizsgálati kérelmében írt érvelését.

[67] A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2000/35/EK irányelvvel összefüggő jogharmonizációs cél érvényesülése érdekében a 2002. évi XXXVI. törvénnyel beiktatott régi Ptk. 301/A. § (1) bekezdésének 2004. május 1-től hatályos szövege szerint a gazdálkodó szervezetek között a késedelmi kamatra vonatkozó szabályokat az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összege. Az azonos tárgyú 2011/7/EU európai parlamenti és a tanácsi irányelv átültetését célzó, egyebek mellett egyes törvények késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XXXVI. törvénnyel beiktatott régi Ptk. 301/A. § (1) bekezdésének 2013. július 1-től hatályos szövege szerint a késedelmi kamatra vonatkozó eltérő rendelkezéseket a gazdálkodó szervezetek közötti szerződések esetén kell alkalmazni. A törvény indokolása szerint a módosítás kizárólag az régi Ptk. szabályozási helyéből (a szerződésszegésről szóló XXV. fejezet) korábban is következő normaszöveg pontosítását célozza, annak egyértelművé tételével, hogy az régi Ptk. 301/A. §-át gazdálkodó szervezetek között is csak akkor lehet alkalmazni, ha a közöttük létrejött kötelelem szerződésen alapul. Ebből következően, ha nincs szerződéses viszony a felek között, akkor a régi Ptk. 301. §-a, ha van, akkor a régi Ptk. 301/A. §-a határozza meg a késedelmi kamat mértékét (Kúria Pfv.IV.20.547/2019/13.). A felek között a jogsérelssel érintett időszakban szerződéses jogviszony nem volt, ezért nem sérti a jogserős ítélet a régi Ptk. 301/A. (1) és (2) bekezdését abból az okból, hogy a késedelmi kamat mértékéről az eljáró bíróságok 2013. július 1. napját megelőző időszakban is a régi Ptk. 301. §-a szerint meghatározott mérték szerint rendelkeztek. A Legfelsőbb Bíróság Pfv.VIII.20.829/2008. számú határozata (BH+2009.252) nem precedens határozat, az abban foglalt jogértelmezéstől történő eltérés nem képezi a felülvizsgálat tárgyát.

[68] A felperes további felülvizsgálati érvelése szerint a jogerős ítélet perköltségfizetésre vonatkozó rendelkezése azért sérti a régi Pp. 81. § (2) bekezdését, mert a kereset összegszerűségének nagyságrendje önmagában nem teszi a követelést nyilvánvalóan eltúlzottá.

[69] A régi Pp. 81. § (2) bekezdése szerint ha a per kártérítésre irányul, vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

[70] E jogszabályi rendelkezés a bíróság számára lehetőséget biztosít a perköltségviselés részleges pervesztesség esetére irányadó szabályától [rég Pp. 81. § (1) bekezdés] történő eltérésére. E szabály alkalmazása minden esetben a bíróság mérlegelésétől függ a tekintetben, hogy a kereset szerint követelt összeg nyilvánvalóan eltúlzottnak tekinthető-e (Pfv.IV.20.915/2022/12.). A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatban helyesen állapította meg, hogy nem sérti az eljárási szabályokat az elsőfokú bíróság azon mérlegelése, miszerint a felperes követelése – a felemelt kereset szerinti pertárgyértéket figyelembe véve – nyilvánvalóan eltúlzott volt, ezért a perköltség viselésének a részleges pernyertesség esetén irányadó különös szabály alkalmazásának mellőzése nem jogszabálysértő.

[71] A régi Pp. 75. § (1) bekezdéséből következően főszabály szerint nem növeli a felszámítandó perköltség összegét az, ha a fél az ügyben több jogi képviselő részére ad meghatalmazást. Ebből következően az adott ügyben sem sértették az eljáró bíróságok az eljárási szabályokat azzal, hogy a felperest képviselő ügyvéd mellett a villamosmérnök szabadalmi ügyvivő díjának megfizetésére az alperest nem kötelezték.

[72] A fentiekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[73] a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 16. § (4) bekezdés, 17. § *f)* pont, 29. §, 94. § (1) bekezdés *e)* pont;

a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/48. számú EK irányelv (a továbbiakban: Jogérvényesítési Irányelv) 13. cikk (2) bekezdés;

szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló, a 94/800/EK tanácsi határozat (3) által az Uruguay-i Forduló többoldalú tárgyalásai részeként jóváhagyott megállapodás 45. cikk 2. pont;

1959. évi IV. törvény 301/A. § (1) bekezdés;

1952. évi III. törvény 178. § (1) bekezdés, 182. § (3) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 220. § (1) bekezdés *d)* pont, 221. § (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[74] I. A szerzői jog megsértésével elért gazdagodás visszatérítése során olyan helyzetet kell teremteni, mintha a jogsértés meg sem történt volna, ezért a gazdagodás visszatérítése főszabály szerint a jogsértő vagyonában a jogsértéssel összefüggésben kimutatható vagyoni előny (profit) elvonását jelenti.

II. A gazdagodás összegének meghatározása során nincs akadálya annak, hogy a költségmegtakarítás – mint a gazdasági eredményt meghatározó, azt alapvetően befolyásoló vagyoni elem – is figyelembe vehető, ha annak összege kétséget kizáróan bizonyított.

Záró rész

[75] A felperes és az alperes felülvizsgálati kérelme sem vezetett eredményre ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mindkét felet kötelezni kellett a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő ellenérdekű fél képviseletével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontja és a 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg.

[76] A felperes felülvizsgálati kérelme alapján a felülvizsgálat érték 3.778.695.402 forint, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült ügyvédi költsége 25.391.715 forint. Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján a felülvizsgálati érték 90.000.000 forint, a felperes

felülvizsgálati eljárás során felmerült költsége 1.841.500 forint. Ebből következően a Kúria a felperest 23.550.215 forint felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére kötelezte.

[77] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket a felek kérelme alapján a régi Pp. 274. § (2) bekezdése szerint eljárva tárgyaláson bírálta el.

[78] Az ítélet ellen a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

[79] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket a régi Pp. XXVI. fejezetében foglaltak alapján a kiemelt jelentőségű perek szabályai szerint bírálta el.

Budapest, 2024. október 2.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró